

AL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MARTORELL

....., major d'edat, amb DNI/NIE .....
en nom i representació de ....., amb
domicili a efecte de notificacions a .....
i adreça electrònica ....., davant el Ple de
l'Ajuntament compareix i com sigui més adient, DIU:

Que en data 17 de novembre de 2025 el Ple del consistori va adoptar l'acord de modificació de l'Ordenança de convivència ciutadana i ús de la via pública (publicada al BOPB núm. 172 annex V de 20 de juliol de 2006).

Que l'esmentat acord fou publicat al DOGC núm. 9549 de data 25 de novembre de 2025 amb termini d'exposició pública de trenta dies hàbils.

Que considerant l'anterior acord nul de ple dret i vulnerador dels drets fonamentals més elementals, ens OPOSEM al mateix en base a les consideracions de fet i de dret que es contenen en les següents,

AL·LEGACIONS

PRÈVIA.- PLANTEJAMENT:

L'acord de Ple de 17 de novembre de 2025 de modificació de l'ordenança de civisme i convivència té per objecte limitar o restringir l'accés universal al servei d'abastament d'aigua comunitari, en perjudici de tota la societat i amb un especial impacte per a les persones en situació de vulnerabilitat, resultant també contrari a la legalitat vigent, el sentit comú, l'ètica, l'equitat, la igualtat, la salut pública i el dret fonamental a l'aigua.

Així, l'article 14.5 de l'ordenança, segons consta a la proposta aprovada tindrà el següent tenor literal:

5. *“Es prohibeix utilitzar les fonts públiques per acumular aigua, utilitzant garrafes, ampolles o estris de qualsevol mena que permetin el seu emmagatzematge.”*

Els motius jurídics d'oposició a l'acord d'introduir aquesta limitació o restricció al dret humà a l'accés a l'aigua s'estructuren en les següents alegacions que desenvolupem seguidament:

1a.- Infracció del principi d'igualtat i no discriminació per aporofòbia

2a.- Infracció del dret humà a l'accés a l'aigua

3a.- Infracció de la normativa sectorial en matèria de consum d'aigua i salut pública

4a.- Infracció de la normativa municipal i de règim local sobre servei d'abastament d'aigua

5a.- Infracció del principi de bon govern, de proporcionalitat i de seguretat jurídica.

6a.- Infracció per incórrer en desviació de poder: l'objectiu de l'acord no és regular les relacions de convivència sinó influir en polítiques d'habitatge

7a.- Infracció de la normativa com a bé públic i del patrimoni dels ens locals

PRIMERA.- INFRACCIÓ DEL PRINCIPI D'IGUALTAT I NO DISCRIMINACIÓ PER APOROFÒBIA

Si atenem les dades genèriques de l'augment de la situació de pobresa a Catalunya en trobem moltes, que indiquen un clar creixement del col·lectiu de persones en situació de vulnerabilitat econòmica i social. Per exemple, coneixem que el 24,4% de la població catalana es troba en risc de pobresa o exclusió, segons l'Enquesta de Condicions de Vida d'Idescat. Malauradament, amb l'augment del col·lectiu de persones pobres augmenta també l'aporofòbia.

Des del punt de vista jurídic, el dret penal ha conceptualitzat com a víctima d'aporofòbia aquella que no és seleccionada per l'agressor en atenció a la seva identitat pròpia o personal, sinó pel fet de pertànyer a un col·lectiu social concret que li genera repulsió i rebuig, i que és discriminat precisament per aquesta circumstància d'una manera clarament contrària al que estableixen els articles 10 i 14 de la Constitució espanyola, els quals garanteixen, respectivament, la dignitat de la persona com a fonament de l'ordre polític i de

la pau social, així com el principi d'igualtat i la prohibició de qualsevol forma de discriminació.

Des d'aquesta perspectiva constitucional, l'aporofòbia representa una negació directa de la dignitat humana, atès que redueix la persona a la seva situació econòmica i la priva del reconeixement com a subjecte de drets pel sol fet de no disposar de recursos materials; aquest tipus de rebuig no s'adreça a conductes concretes, sinó a l'existència mateixa de la persona en tant que pobra, la qual cosa és radicalment incompatible amb el principi de dignitat com a valor intrínsec, universal i incondicionat.

A més, l'article 10.2 CE reforça aquesta conclusió en establir que els drets fonamentals s'han d'interpretar de conformitat amb els tractats internacionals de drets humans, entre els quals destaquen aquells que proscriuen qualsevol forma de discriminació estructural o estigmatització de col·lectius vulnerables.

Per la seva banda, l'article 14 CE proclama la igualtat davant la llei i prohibeix qualsevol discriminació per raó de naixement, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social, clàusula oberta que permet integrar noves formes de discriminació no expressament enumerades pel constituent, però materialment assimilables des del punt de vista constitucional.

En aquest sentit, la pobresa o l'exclusió social constitueixen clarament una circumstància personal o social susceptible de generar discriminació, especialment quan el rebuig o l'hostilitat es dirigeixen contra la persona no per allò que fa, sinó per allò que és o representa socialment; l'aporofòbia encaixa així plenament dins l'àmbit de protecció de l'article 14 CE, en tant que discriminació basada en una condició estructural que situa el subjecte en una posició de desavantatge i vulnerabilitat.

Una ordenança que reguli el civisme i la convivència no pot acollir restriccions dels drets humans com impedir o limitar el dret al mínim vital d'aigua, perquè aquesta actuació infractora s'adreça a excloure d'un servei públic i d'un bé essencial als més vulnerables: les persones pobres que no disposen de llar o bé quan aquesta es tracta d'un infrahabitatge sense subministrament d'aigua potable.

Cal analitzar la situació fins en el context de les polítiques exigibles d'acord amb el marc legal existent per fer front als efectes del canvi climàtic, i específicament en relació amb l'augment de temperatures i la necessitat de protegir als col·lectius més vulnerables. Les fonts són les eines d'hidratació de les persones en situació de sensellarisme (noció entesa de manera àmplia, que inclou doncs les diverses situacions d'accés precari a l'habitatge). Negar aquest accés és contrari a les obligacions de mitigació i resposta front els efectes del

canvi climàtic, amb clares, i en ocasions greus afectacions sobre la salut, en funció de les temperatures i la condició de la persona.

Aquesta actuació plenament conscient de la infracció de drets de les persones sense sostre o amb risc d'exclusió atempta contra el mateix fonament del civisme i la convivència social i és una forma genuïna d'aporofòbia institucional.

Estudiosos del fenomen com la filòsofa Adela Cortina Orts exposen que l'aporofòbia, entesa com el rebuig envers les persones pobres, no és un problema aïllat ni exclusiu de determinats grups o contextos, sinó que constitueix una manifestació clara de la crisi ètica i social que travessa moltes de les nostres societats contemporànies. I que l'ètica, concebuda com el compromís ferm amb el benestar comú i amb la dignitat inherent a cada ésser humà, ha d'esdevenir la brúixola que orienti les nostres accions, tant en l'àmbit públic com en l'esfera privada, ja que només des d'aquest fonament és possible construir relacions socials justes i respectuoses, és a dir, el fonament mateix del civisme.

El civisme implica lluitar contra l'aporofòbia des del compromís amb la vida mateixa i amb la possibilitat real de transformar el nostre entorn en un espai en què totes les persones, amb independència de la seva situació econòmica, siguin reconegudes i valorades plenament per la seva condició humana.

Malgrat aquesta penosa excepció de Martorell, cal dir que la lluita contra la pobresa i, per tant, en sentit contrari a l'aporofòbia compta amb un gran consens en l'arc parlamentari. Prova d'això és la *Proposició de Llei de mesures transitòries i urgents per a fer front al sensellarisme i erradicar-lo*, proposició núm. 202-00036/15, presentada conjuntament pels grups del PSC, JUNTS, ERC, PPC, COMUNS i CUP fruit del treball des de 2022 de les entitats socials impulsores i que fou admesa a tràmit el passat 4 de març de 2025.

Cal destacar que l'article 5 a) de la proposició de llei defineix com “*espai residencial digne*” aquell que reuneix les característiques següents: “*espai cobert, d'ús individual o col·lectiu, amb dimensions i condicions suficients per a desenvolupar-hi la vida privada amb respecte al dret a la intimitat, amb disponibilitat d'ús les 24 hores del dia, que compta, com a mínim, amb llit, llum, temperatura confortable, **accés als serveis d'aigua corrent**, rentamans, inodor i dutxa, i amb espai per a tenir-hi objectes personals.*”

I que l'article 11.1 preveu sota la rúbrica “*Garantia i efectivitat en l'exercici dels drets*”, entre d'altres, els de les lletres e) *El dret a utilitzar els espais públics, i els edificis i els establiments públics, en els mateixos termes que qualsevol altra persona; i i) El dret a l'accés i al gaudi dels serveis públics municipals previstos a la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local,*

al municipi en el qual estiguin empadronats. La qual cosa inclou les fonts públiques i el servei d'abastament d'aigua potable que aquestes dispensen.

Per últim, la proposició de llei fa remissió directa a les ordenances de civisme per prohibir-hi la imposició de sancions a persones en situació de sense sostre quan la conducta pretesament infractora respon en realitat a una situació de pobresa. Per exemple l'article 17.6 estipula que *“Les ordenances de convivència ciutadana i ús de l'espai públic han de preveure les situacions de sensellarisme, quan aquestes hagin incidit en la comissió d'una infracció, com a causa d'exempció o d'atenuació de responsabilitat administrativa sancionadora, i especialment quan les sancions aplicables impedeixin o dificultin la seva reinserció social. La no previsió d'aquestes situacions per l'ordenança determinarà la nul·litat de les sancions imposades a les persones en situació de sensellarisme. Els òrgans instructors dels procediments per infraccions a aquestes ordenances podran procedir en aquest cas a l'arxiu de les actuacions.”*

Per últim, cal recordar que l'article 14.2.b) de la Llei 19/2020 d'igualtat de tracte i no discriminació obliga als poders públics a garantir el dret als subministraments, per tant aquesta discriminació d'un col·lectiu vulnerable en l'accés a l'aigua, més enllà de constituir un cas clar de discriminació indirecta -afecta principalment a persones en situació de pobresa-, també pot constituir un **assetjament discriminatori**. En aquest sentit, cal recordar la intenció expressada en paraules del propi alcalde: *“El que no volem són ocupes. El que hem de fer és tot allò que ens permeti el marc legal per fer-los la vida més difícil als ocupes”*.

La mateixa llei 19/2020, al seu article 4e) defineix l'assetjament discriminatori com *“qualsevol comportament basat en alguns dels motius a què fa referència l'article 1 que té per objectiu atemptar contra la dignitat d'una persona i crear-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, vexatori, humiliant o ofensiu.”*

I al seu torn, en l'article 45.3 c) de la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge es contempla, més concretament, l'assetjament immobiliari, entès com *“tota actuació o omissió amb abús de dret que té l'objectiu de **pertorbar la persona assetjada en l'ús pacífic del seu habitatge i crear-li un entorn hostil, ja sigui en l'aspecte material, en el personal o en el social, amb la finalitat última de forçar-la a adoptar una decisió no volguda sobre el dret que l'empara per ocupar l'habitatge. Als efectes d'aquesta llei, l'assetjament immobiliari constitueix discriminació. La negativa injustificada dels propietaris de l'habitatge a cobrar la renda arrendatícia és indicatiu d'assetjament immobiliari.”***

SEGONA.- INFRACCIÓ DEL DRET HUMÀ A L'ACCÉS A L'AIGUA:

L'aigua, des de la perspectiva del dret internacional públic dels drets humans, és un bé jurídic que presenta una doble dimensió: és un bé públic com a recurs natural compartit fonamental per a la vida i la salut; i, alhora, constitueix un **dret humà indispensable per viure dignament**, que ha estat reconegut expressament com a tal en la Resolució 64/292 de l'Assemblea General de les Nacions Unides, de 28 de juliol de 2010.

La Declaració Universal dels Drets Humans Emergents reconeix el dret humà a l'accés a l'aigua potable i al sanejament quan afirma que tots els éssers humans i els pobles en què s'integren tenen dret a viure en condicions de dignitat.

Així, el Títol primer del "*Dret a la democràcia igualitària*" recull en l'article 1 el dret a l'existència en condicions de dignitat, afirmant que "*Tots els éssers humans i les comunitats tenen dret a viure en situacions de dignitat.*"

El dret humà a l'aigua, contemplat dins l'apartat primer del precepte, és un dels següents drets que queden compresos dins el que la Declaració anomena "*el dret a la seguretat vital*" que suposa: "*el dret de tot ésser humà i tota comunitat, per a la seva supervivència, a l'aigua potable i al sanejament, a disposar d'energia i d'una alimentació bàsica adequada. Tota persona té dret a un subministrament elèctric continu i suficient i l'accés gratuït a l'aigua potable per a satisfer les seves necessitats vitals bàsiques.*"

També el Conveni sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona de 1979, vehicula al seu article 14.2 h), la garantia del subministrament d'aigua a les dones, com un dret fonamental reconegut pels Estats.

Mentre que el Conveni sobre els drets de l'infant de 1989 reconeix, en el seu article 24.2 c), el dret de l'infant al gaudi del nivell més alt possible de salut i dels serveis necessaris per al tractament de les malalties i la rehabilitació de la salut; en aquest cas, es vincula la garantia del subministrament del servei d'accés a l'aigua potable i als serveis de sanejament amb el dret a la salut.

I també la Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat de 2006 estableix, en el seu article 28, apartat segon, que els Estats part reconeixen el dret de les persones amb discapacitat a la protecció social i a gaudir d'aquest dret sense discriminació per motiu de discapacitat; així mateix, preveu que aquests adoptaran les mesures pertinents per protegir i promoure l'exercici d'aquest dret, entre les quals s'inclou assegurar l'accés, en condicions d'igualtat, de les persones amb discapacitat als serveis d'aigua potable, així com el seu accés a serveis, dispositius i assistència d'una altra naturalesa adequats i a preus assequibles per atendre les necessitats relacionades amb la seva discapacitat.

Ja en àmbit europeu, comptem amb la Carta Europea de l'Aigua de 1967, actualitzada per la nova Carta Europea sobre els Recursos Hídrics de 17 d'octubre de 2001. En aquesta Carta, els Estats membres del Consell d'Europa reconeixen, en el seu primer paràgraf, que els recursos hídrics han de ser utilitzats d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible, amb una atenció especial a les necessitats de les generacions presents i futures, i continua establint que tota persona té dret a una quantitat suficient d'aigua per cobrir les seves necessitats bàsiques. Posteriorment el Parlament Europeu, en una Resolució de 4 de setembre de 2003 sobre la Comunicació de la Comissió relativa a la política de gestió de l'aigua als països en desenvolupament i a les prioritats de la cooperació de la Unió Europea al desenvolupament, recorda en el seu preàmbul que els 145 països que van ratificar el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals (PIDESC) tenen l'obligació de garantir l'accés a l'aigua a la població de manera equitativa i sense discriminació.

Al seu torn, la Declaració Europea per una Nova Cultura de l'Aigua, aprovada el 2005, ja estipulava que: *“(...) existe la necesidad de un cambio cultural que se reconoce como la nueva cultura del agua, que debe asumir una visión holística y reconocer las múltiples dimensiones de valores éticos, medioambientales, sociales, económicos, políticos, y emocionales integrados en los ecosistemas acuáticos. Tomando como base el principio universal del respeto a la vida, los ríos, los lagos, las fuentes, los humedales y los acuíferos deben ser considerados como Patrimonio de la Biosfera y gestionados por las comunidades y las Instituciones públicas para garantizar una gestión equitativa y sostenible»*

«La máxima prioridad debe centrarse en adoptar una nueva visión ética basada en el reconocimiento de las diferentes funciones y valores del agua para así priorizar los derechos en cuestión:

- El agua para la vida. La función básica de garantizar la supervivencia para los seres humanos debe ser reconocida como una prioridad primordial, un derecho humano universal. El ejercicio de este derecho humano y la sustentabilidad de la biosfera deben ser garantizados de forma eficaz

- El agua para actividades de interés general, con funciones de salud y cohesión social, debe situarse en un segundo nivel de prioridad, bajo una gestión responsable y socialmente eficaz en conexión con los derechos sociales de ciudadanía y con el interés general de la sociedad

- El agua para el crecimiento económico, en funciones económicas legítimas, ligadas a actividades productivas e intereses privados, debe reconocerse en un tercer nivel de prioridad en conexión con el derecho individual de cada cual a

mejorar su nivel de vida, y debe ser gestionada eficazmente bajo principios de racionalidad económica»

Des del punt de vista, doncs, de la protecció dels drets fonamentals és clar que l'accés a l'aigua i el sanejament és un dret humà reconegut a nivell internacional i que, dins la doble dimensió de l'aigua com a bé públic i com a dret fonamental, ha de primar aquest darrer en tant que garanteix el dret a la vida i, conseqüentment, les institucions venen obligades a una gestió responsable i socialment eficaç per garantir el dret vital a l'aigua i l'interès general. Entenent en base a aquest nivell de prioritats que ens marquen els instruments normatius internacionals i europeus, que la gestió de l'abastament comunitari d'aigua s'ha d'orientar obligatòriament a satisfer l'interès general per sobre d'interessos privatis o econòmics.

De tot el qual es conclou que a Martorell tota persona pel fet de ser-ho té dret a l'accés a l'aigua i al sanejament, que les institucions han de garantir aquest dret i que l'Ajuntament de Martorell ve obligat a gestionar el servei d'aigua municipal (incloses les fonts públiques) a favor, i no pas en contra, de garantir aquest accés universal.

En la mesura que l'acord de Ple de 17 de novembre de 2025 s'orienta, precisament, a limitar o restringir l'accés a l'aigua en reduir-lo injustificadament a l'ús d'aigua de boca i, dins d'aquest ús, a reduir-lo al volum mínim que es pot beure sense fer ús de cap recipient, és evident que s'està limitant l'ús vital de l'aigua d'índole sanitària o higiènica, així com d'índole alimentari. Una doble restricció, tant d'usos com de volum d'aigua, que no compta amb cap justificació ni empara legal i que, com hem vist, contravé de forma directa les Declaracions de drets humans i de la cultura europea de l'aigua esmentades.

Concretament, aquesta restricció injustificada al dret humà a l'aigua suposa la infracció dels següents drets fonamentals d'empara constitucional: dret a la integritat física (art. 15 CE), dret a la salut (art. 43) i dret a l'habitatge digne en tant que és també dret al subministres, entre ells el d'aigua potable (partint de la OG núm. 11 Comitè DESC de les NNUU, sobre dret a l'habitatge, punt 8, lletra b).

TERCERA.- INFRACCIÓ DE LA NORMATIVA SECTORIAL EN MATÈRIA DE CONSUM D'AIGUA I SALUT PÚBLICA:

La Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, va establir l'obligació de les administracions públiques sanitàries d'orientar les seves actuacions prioritàriament a la promoció de la salut i a la prevenció de les malalties. La llei esmentada preveu que les activitats i els productes que, directament o

indirectament, puguin tenir conseqüències negatives per a la salut siguin sotmesos per les administracions públiques al seu control, així com dur a terme actuacions sanitàries per a la millora dels sistemes d'abastament de les aigües.

El text refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, estableix en la seva disposició final quarta que, a proposta dels ministres per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic, de Sanitat i de Consum, el Govern regularà els requisits bàsics de qualitat de les aigües de consum, incloent-hi les mesures de protecció de les captacions, amb la finalitat de garantir la protecció de la salut.

A l'empara del que preveu la Llei 14/1986, de 25 d'abril, el Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, va fixar els criteris sanitaris que havien de complir les aigües de consum humà i les instal·lacions que permetessin el seu subministrament des de la captació fins a l'aixeta del consumidor, així com el control d'aquestes, garantint-ne la salubritat, la qualitat i la neteja, amb la finalitat de protegir la salut de les persones dels efectes adversos derivats de qualsevol tipus de contaminació de les aigües. Aquesta norma va transposar a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 98/83/CE del Consell, de 3 de novembre de 1998, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà.

Arran de la Iniciativa Ciutadana Europea sobre el dret a l'aigua (Right2Water), la Comissió va iniciar una consulta pública a escala de la Unió Europea i va efectuar una avaluació de la Directiva 98/83/CE del Consell, de 3 de novembre de 1998, des del punt de vista de l'adequació i l'eficàcia de la regulació. Un dels aspectes que la Iniciativa Right2Water va identificar com un problema clar fou el fet que una part de la població, en particular els grups vulnerables o en risc d'exclusió social, es trobés mancada d'accés a aigua de consum, i es va subratllar que proporcionar aquest accés constitueix un compromís en virtut de l'objectiu de desenvolupament sostenible (ODS) núm. 6 de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

L'Estat espanyol ha signat el compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 i amb el dret a l'aigua, en què es garanteix aquest compromís respectant el principi de subsidiarietat, així com amb el Protocol sobre aigua i salut de l'Oficina Regional per a Europa de l'OMS, protegint la salut dels ciutadans mitjançant una millor gestió de l'aigua i reduint les malalties relacionades amb l'aigua.

Per últim, va tenir lloc l'aprovació de la Directiva (UE) 2020/2184 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2020, relativa a la qualitat de les aigües destinades al consum humà, que té per objecte protegir la salut de les

persones dels efectes adversos derivats de qualsevol tipus de contaminació de les aigües de consum, garantint-ne la salubritat i la neteja, i millorar l'accés a les aigües de consum.

Directiva transposada a l'Estat mitjançant el Reial Decret 3/2023, de 10 de gener, pel qual s'estableixen els criteris tècnic-sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum, el seu control i subministrament.

Doncs bé, el Reial Decret dedica tot un precepte a regular les obligacions dels ens locals per garantir l'accés a l'aigua, posant l'accent en l'especial protecció de la població vulnerable.

En aquest sentit, estipula l'article 11.1 del RD el següent deure per als ajuntaments inclòs el de Martorell:

“La administración local adoptará las medidas necesarias para mejorar el acceso al agua de consumo para toda la población, en particular para los grupos vulnerables o en riesgo de exclusión social, incluyendo a las personas que no disfrutan de conexión a las redes de distribución municipal.”

Es pot dir més alt però no més clar: l'ajuntament ve obligat per llei a garantir l'accés a aigua potable de tota la població del municipi incloent les persones que, per motiu de vulnerabilitat socioeconòmica, no tenen servei de subministrament d'aigua contractat.

És lògic que la llei empari l'accés a l'aigua tant per un motiu bàsic de dignitat humana com des del punt de vista de la salut pública. Només un consistori vulnerador de drets i irresponsable envers la salubritat que afecta a tota la societat seria capaç d'anul·lar o restringir l'accés al mínim vital d'aigua.

Respecte aquest mínim, el RD també recorda als ens locals que -lluny de referir-se a la sola possibilitat de beure directament de la font pública per calmar la set- el dret fonamental a l'accés a l'aigua contempla més usos bàsics de la persona, que fins i tot quantifica, d'acord als estàndards internacionals com segueix, a l'article 9.1: ***“El volumen de agua de consumo distribuida deberá ser suficiente para las necesidades higiénico-sanitarias de la población y el desarrollo de la actividad de la zona de abastecimiento. A estos efectos, la dotación neta o de consumo medio, como objetivomínimo, debe ser, al menos, 100 litros por habitante y día, salvo que el plan hidrológico vigente haya establecido una dotación superior en cuyo caso no podrá minorarse.”***

Alhora que l'article 2.1 en la seva lletra a) defineix com aigua de consum: ***“agua para uso humano, ya sea en su estado original o después del tratamiento, utilizadas para beber, cocinar, preparar alimentos, higiene personal u otros fines domésticos, tanto en locales públicos como privados, independientemente***

de su origen y si se suministra desde redes de distribución, desde cisternas o en depósitos móviles y que sea salubre y limpia.”

En definitiva, l'ordenança no pot deixar sense efecte una disposició general de caràcter bàsic com el RD que regula el consum d'aigua a l'Estat, ja que manca de competència *ratione materiae* per legislar al seu respecte. I el marc legal és molt clar quan exigeix a l'ajuntament que garanteixi l'accés a l'aigua de consum a tota la població, amb o sense contracte de subministrament, i que implica tots els usos humans descrits per la norma que no es circumscriuen únicament a ús de boca.

Però és que el RD va més enllà, i en els següents apartats 2n a darrer de l'article 11 atribueix a l'administració local, en coordinació amb les autoritats competents en matèria social, l'obligació d'identificar les persones amb manca o limitació d'accés a l'aigua de consum, d'analitzar les causes d'aquesta situació, d'avaluar i informar sobre possibles millores o alternatives d'accés, i de proporcionar informació sobre mecanismes d'acció social a les famílies amb ingressos per sota del llindar de pobresa. També preveu l'elaboració d'un informe municipal sobre la situació de l'accés a l'aigua, que ha de ser remès al Ministeri de Drets Socials i Agenda 2030:

3. “La administración local junto a la autoridad competente en programas sociales, en relación con los grupos vulnerables o en riesgo de exclusión social, deberá:

a) Identificar a las personas que no tienen acceso al agua de consumo o con acceso limitado y los motivos de la falta de acceso ya sea debido a que no tienen acceso al agua de consumo por motivos económicos personales o de la administración competente;

b) Evaluar las posibilidades de mejora al acceso al agua de esas personas e informar de las mismas o sobre medios alternativos;

c) Informar sobre mecanismos de acción social a las familias con situaciones económicas por debajo del umbral de pobreza;

d) Elaborar un informe sobre la situación del acceso al agua de consumo en el municipio, identificando a dicha población, las medidas adoptadas para mejorar su acceso y fomentar su utilización. Este informe deberá remitirse al Ministerio de Derechos Sociales y Agenda 2030, en la forma y plazos que este determine en coordinación con la Federación Española de Municipios y Provincias.”

Finalment, el text imposa a l'administració local la implantació de mecanismes d'acció social eficaços per garantir el dret a l'aigua a tota la població, especialment als col·lectius més vulnerables, mitjançant instruments adaptats a

les característiques del territori, incloent-hi mesures orientades a l'assequibilitat, com ara bonificacions tarifàries o fons de solidaritat.

4. "La administración local deberá implantar mecanismos de acción social eficaces para asegurar el derecho al agua de toda la población, atendiendo así a los problemas que sufre la población más vulnerable o en riesgo de exclusión social, mediante la aplicación de procesos o herramientas administrativas de acción social que mejor se adapten a las particularidades de su territorio y población."

Atès l'anterior marc legal vigent, la previsió de l'ordenança resulta contrària a dret i nul·la per manca de competència de l'òrgan que l'ha dictada per modificar i contravenir les obligacions municipals que fixa el RD.

QUARTA.- INFRACCIÓ DE LA NORMATIVA MUNICIPAL I DE RÈGIM LOCAL SOBRE SERVEI D'ABASTAMENT D'AIGUA:

L'acord aprovat també és contrari a la pròpia normativa municipal, ens referim tant a la normativa general de règim local com al Reglament del servei públic de subministrament d'aigua potable al municipi de Martorell.

Pel que fa en primer lloc a la Llei reguladora de les Bases de règim local, llei 7/1985 de 2 d'abril, consagra que el subministrament d'aigua potable és una competència municipal i estableix que els municipis han de prestar el servei d'abastament domiciliari d'aigua potable, considerat un servei públic bàsic i essencial per a la comunitat.

Concretament, el subministrament d'aigua ve contemplat com a competència pròpia del municipi a l'article 25.2.c) de la Llei i, així mateix, l'article 26.1.a) de la mateixa norma legal atorga a l'abastament domiciliari d'aigua potable la consideració de servei públic imprescindible, la prestació del qual resulta obligatòria per a tots els municipis, amb independència de la seva població o capacitat econòmica, atesa la seva naturalesa essencial per garantir les condicions bàsiques de vida i salut de la ciutadania.

I en segon lloc, el Reglament municipal del servei a Martorell aprovat per l'ajuntament, i publicat al BOP de la província de Barcelona núm. 67 del 19/03/2009, preveu en el seu article 2.1 que l'abastament o subministrament d'aigua potable és un servei públic de titularitat municipal de l'Ajuntament de Martorell; alhora que el seu article 2.2 remet directament a la legislació de règim local i d'aigües, així com a l'aplicació del règim jurídic general en matèria de sanitat, edificació, indústria i comerç, defensa dels consumidors i dels usuaris i, en particular, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'Ordenació Sanitària de Catalunya, la Llei 7/2003, de

25 d'abril, de Protecció de la Salut, el Reial Decret 140/2003, de 7 de febrer, pel qual s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà, i l'article 13.4 i el Document Bàsic DB-HS Salubritat, Secció HS 4, sobre subministrament d'aigua, del Codi Tècnic de l'Edificació, aprovat pel Reial Decret 314/2006, de 17 de març, i les disposicions, estatals o autonòmiques, que les modifiquin, complementin o substitueixin.

Normes totes que, com hem vist, preceptuen l'accés de la població a l'aigua potable com un deure de les administracions a prestar a través d'un servei públic imprescindible, eficaç i garant del dret fonamental a l'accés universal a l'aigua i el sanejament.

Ja l'article 4.1 a) del mateix Reglament disposa que l'Ajuntament en la seva condició de titular del servei de subministrament d'aigua potable, té encomanat l'exercici de funcions com (entre altres) la de prestar el servei, directament o indirectament, amb continuïtat i regularitat, i sense altres interrupcions que les que es derivin de força major, o bé incidències excepcionals i justificades, pròpies de l'explotació del servei, de conformitat amb allò que s'estableix en el mateix Reglament.

L'article 5.1 entén per aigua de consum humà l'aigua definida com a tal per l'article 2.1 del Reial Decret 140/2003, de 7 de febrer, i són igualment d'aplicació la resta de definicions contingues en aquest article. Al mateix temps que l'apartat segon quan fixa les definicions del reglament diferencia clarament la figura de l'abonat de la figura de l'usuari, essent aquest darrer segons la lletra c) la persona física que utilitza el servei de subministrament d'aigua, amb independència per tant de si té o no subscrit un contracte de servei.

El propi Reglament preveu la regularitat i prioritat del subministrament d'aigua per establir, a l'article 11.1, que ***la prioritat del subministrament d'aigua potable és satisfer les necessitats i serveis essencials de la població. La resta de subministraments d'aigua destinats a usos industrials, comercials, de serveis, agrícoles, ramaders, de reg i d'obres, resten sotmesos a la satisfacció de l'abastament a la població.***

La qual cosa implica necessàriament l'obligació per a l'Ajuntament de garantir que el subministrament d'aigua hagi de ser permanent i que no hi càpiguen altres interrupcions o restriccions que les establertes per contracte com a voluntat de les parts o -com preveu l'article 11.2 per força major, per causes alienes a l'entitat subministradora o per qualsevol altre motiu inclòs en aquest Reglament o en les altres normes d'aplicació.

Contemplant l'apartat tercer del mateix precepte que només quan concorren circumstàncies excepcionals degudament autoritzades, es podran imposar

restriccions o altres mesures, prèvia elaboració d'un Pla de contingència per part de l'entitat subministradora que sotmetrà a l'aprovació de l'Ajuntament.

En el cas que ens ocupa, s'ha aprovat una restricció injustificada a l'accés d'aigua potable a les fonts públiques municipals d'abastament universal sense que concorrin motius justificats de força major com emergència climàtica, desastre natural o altres d'índole excepcional i sobretot aliens a l'entitat subministradora de l'ajuntament i no pas, com suposa l'acord de 17 de novembre, directament causats per aquest.

Es vulnera en conseqüència el principi de seguretat jurídica, garantit per l'article 9.3 de la Constitució, ja que una decisió municipal que introdueixi restriccions arbitràries o no previstes en l'accés a un servei públic essencial és contrari a dret i genera incertesa en la ciutadania que ostenta l'expectativa legítima que el servei d'abastament d'aigua serà prestat de manera continuada i no discriminatòria, tal com exigeix la normativa vigent i tal i com ve previst al Reglament municipal.

Per la qual cosa, l'acord aprovat infringeix de pla allò establert al propi reglament del servei municipal d'aigua potable de l'Ajuntament de Martorell vigent des de 2009, així com la normativa concordant de règim local i sectorial exposades. Aquesta contravenció dels deures legals dels municipis de caràcter bàsic comporta una vulneració clara del principi de jerarquia normativa, consagrat a l'article 9.3 de la Constitució espanyola, en la mesura que un acord plenari o una ordenança municipal —normes de rang reglamentari— no pot derogar, restringir ni buidar de contingut drets o obligacions establerts per llei.

CINQUENA.- INFRACCIÓ DEL PRINCIPÍ DE BON GOVERN, DE PROPORCIONALITAT I DE SEGURETAT JURÍDICA:

L'article 103.1 de la Constitució estableix que l'Administració pública serveix amb objectivitat els interessos generals i actua d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, amb sotmetiment ple a la llei i al dret. Aquest precepte constitueix una expressió directa del principi de bon govern, en la mesura que vincula l'actuació administrativa a la finalitat de servei públic i al respecte estricte de la legalitat, límit que no pot ser traspassat per decisions discrecionals o normatives de rang inferior.

En l'àmbit legal, el **principi de bon govern** es troba formulat de manera expressa al títol II de la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que regula els principis de bon govern aplicables als responsables públics.

En particular, els articles 26 a 28 estableixen que els responsables públics han d'actuar amb objectivitat, integritat, imparcialitat, diligència i respecte a la legalitat, i han d'evitar actuacions que causin un perjudici injustificat als drets o interessos legítims de la ciutadania.

D'altra banda, la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, incorpora el principi de bon govern a través dels principis generals d'actuació administrativa recollits a l'article 3, entre esquals destaquen els principis de servei efectiu a la ciutadania, simplicitat, proximitat, racionalització i responsabilitat en la gestió pública. Aquests principis obliguen totes les administracions, incloses les locals, a exercir les seves competències de manera coherent amb la finalitat del servei públic i amb el respecte als drets bàsics de la ciutadania.

En aplicació del principi de bon govern resulta exigible que l'actuació de les administracions públiques sigui coherent amb els principis de racionalitat, proporcionalitat, seguretat jurídica i orientació a l'interès general, de manera que qualsevol decisió que afecti drets o necessitats bàsiques de la població ha d'estar degudament justificada, ser adequada a la finalitat perseguida i no generar efectes desproporcionats o discriminatoris.

Des d'aquesta perspectiva, és clar que els ajuntaments via ordenances de civisme poden regular conductes que incideixen en l'ús de l'espai públic, en el respecte mutu i en la convivència col·lectiva, però no poden, en cap cas, servir de cobertura normativa per restringir l'accés a serveis públics essencials ni per condicionar-ne la prestació a criteris sancionadors o punitius.

En aquest sentit, la limitació o privació de l'accés a l'aigua potable, com a bé essencial per a la vida, la salut i la higiene, esdevé una mesura desproporcionada, especialment si s'articula a través d'una norma de civisme amb finalitats vinculades a l'ordre públic o a la convivència ciutadana. El **principi de proporcionalitat** contemplat a l'article 9.3 de la Constitució i es troba expressament reconegut com a criteri rector de l'actuació administrativa. La mesura resulta inadequada, innecessària i desproporcionada si es pretén justificar en raons de civisme, ordre públic o disciplina administrativa, atès que no hi ha cap proporció entre sacrificar un bé jurídic essencial —l'accés a un servei indispensable per a la vida i la salut— i l'assoliment d'una finalitat-acabar amb l'ocupació d'immobles- que no pot ser perseguida sinó mitjançant polítiques en favor del dret d'habitatge digne.

Cal subratllar que la contradicció amb les exigències legals i constitucionals rau en considerar sancionable tota forma d'acumulació d'aigua provinent de fonts públiques, La contradicció s'explica en què tot i que es pugui modular la sanció entre 100 i 750 euros de multa, el redactat de la infracció comporta que s'hagin

de perseguir tot tipus de formes d'acumulació d'aigua. D'aquesta manera, tant suposaria infracció acumular 200 litres en dipòsits com omplir un globus d'aigua com a part d'un joc infantil. L'esperit repressiu de la previsió normativa i la seva total contradicció amb el principi de proporcionalitat i la interdicció de la arbitrarietat resulta doncs evident.

Al mateix temps, l'acord aprovat resulta incompatible amb el deure del municipi de promoure la cohesió social i prevenir situacions d'exclusió o vulnerabilitat, ja que la restricció de l'aigua potable afecta de manera especialment intensa les persones o col·lectius en situació de major fragilitat econòmica o social, trencant l'equilibri entre l'exercici del poder normatiu local i la protecció dels drets bàsics.

I per últim, l'acord atempta també al **principi de seguretat jurídica** de l'art. 9.3 CE ja que introdueix conceptes jurídics indeterminats en prohibir emmagatzemar aigua d'una font sense especificar a quin volum o format es refereix exactament:

5. "Es prohibeix utilitzar les fonts públiques per acumular aigua, utilitzant garrafes, ampolles o estris de qualsevol mena que permetin el seu emmagatzematge."

El ciutadà o ciutadana que duu una cantimplora o ampolla pot fer ús de l'aigua de la font en la quantitat que hi cap a dins si se la beu pel camí? I aquest estri prohibit per considerar que en permet una acció d'emmagatzematge ha de ser a partir de mig litre, d'un litre, pot ser de dos, tres o quatre? No està clar si hi ha un límit de ml d'aigua o és un límit en quant al format, ús o finalitat del recipient, essent que tots tenen en comú que recullen l'aigua per al consum humà. Per consumir aigua la costum humana indica que es fan anar recipients, això és en si mateix emmagatzematge o quina finalitat prohibida és exactament la que implica? Com ho farà la ciutadania per saber què pot i què no pot usar per consumir l'aigua de la font. I com s'ho faran els agents de l'autoritat per saber quan es comet i quan no la infracció? La inseguretat està servida i per tant es trenca el principi de legalitat i aquell que en deriva: el principi de tipicitat en el seu vessant material i no formal.

La jurisprudència exigeix al legislador que aprova un catàleg d'infraccions i sancions a esforçar-se a l'hora definir amb descripcions precises les infraccions i sancions que preceptua per a que puguin ser d'aplicació (STC 129/2006, STC 162/08 i STC 10/2015), cosa que la reforma de l'ordenança no compleix.

Per aquest mateix motiu de respecte al principi de seguretat jurídica i de legalitat i tipicitat, l'article 27.4 LRJSP prohibeix l'aplicació de l'analogia en infraccions i sancions. Així doncs, com té dictaminat de forma reiterada la jurisprudència, l'administració té completament prohibit la interpretació

extensiva, analògica o inductiva en l'exercici de la potestat sancionadora (STC 142/1999 i STS de 28/05/2009). Per la qual cosa, d'aprovar-se la reforma de l'ordenança en els termes que hi consten, la ciutadania s'enfronta a un veritable problema de no saber què és i que no el que pot fer, alhora que l'ajuntament no podrà superar els dubtes de legalitat que la manca de precisió de la norma li irroga.

**SISENA.- INFRACCIÓ PER INCÓRRER EN DESVIACIÓ DE PODER:
L'OBJECTIU DE L'ACORD NO ÉS REGULAR LES RELACIONS DE
CONVIVÈNCIA SINÓ INFLUIR EN POLÍTIQUES D'HABITATGE:**

En quant a la desviació de poder, la contravenció de la interdicció de l'arbitrarietat i la manca de raonabilitat de la mesura, donat que l'objectiu declarat per la màxima autoritat municipal és el de lluitar contra la ocupació sense títol d'habitatges per part de persones vulnerables, cal rebutjar el fet de recórrer com a única mesura a una modificació de l'ordenança de civisme l'objectiu de la qual és regular les relacions de convivència. Efectivament, estem davant del recurs al dret administratiu sancionador com a única resposta front una problemàtica lligada a la manca d'accés a un habitatge digne d'una part de la població que viu al municipi. Allò que procediria seria abordar mitjançant polítiques socials i/o d'habitatge i fer ús de les eines jurídiques i de foment de que disposen els ajuntaments per lluitar contra els habitatges buits (els únics que s'ocupen): cessió obligatòria, expropiació temporal, recàrrec d'IBI, borses de lloguer, censos d'habitatges buits... Així com atendre l'obligació d'augmentar el parc d'habitatge protegit i desenvolupar accions positives en matèria d'habitatge pels col·lectius més vulnerables.

És d'aquesta manera que l'ajuntament de Martorell podria intervenir, en la matèria que pertoca, per reduir un fenomen generat per la manca d'habitatge i l'augment de la pobresa, i no pas per manca d'ordenances de civisme o de regulació de l'espai públic.

Per la qual cosa, i atès també allò que s'ha exposat en l'al·legació anterior, es conclou que l'actuació municipal consistent en limitar o restringir l'accés al consum d'aigua de les fonts públiques incorre en desviació de poder, en utilitzar una competència formalment legítima —l'aprovació d'acords o ordenances— amb una finalitat materialment contrària a l'interès general. I en regular per via d'una ordenança de civisme i convivència el que és materialment una altra competència municipal: desenvolupar eines de control d'habitatges buits a través dels instruments normatius que la Llei d'habitatge ha articulats.

Atès que l'actuació municipal s'aparta expressament dels criteris legals i es restringeix l'accés a l'aigua per actuar sobre una altra matèria d'habitatge (el

fenomen d'ocupació d'immobles buits) totalment aliena al civisme i la convivència, som davant de la desviació de poder, la qual implica la utilització d'una potestat administrativa per a finalitats diferents de les establertes per la norma que atorga la potestat.

Destaquem les sentències del Tribunal Suprem de 18 d'octubre de 2012 o de 8 d'octubre de 2002, entre d'altres, assenyalant aquesta darrera que:

“La desviación de poder implica, como se desprende de la definición del artículo 83 de la Ley Reguladora de esta Jurisdicción y de la copiosa jurisprudencia a que ha dado lugar, una infracción del Ordenamiento Jurídico que se produce en los actos que, ajustados a la legalidad extrínseca, están inspirados en consideraciones ajenas al interés del servicio, por lo que la apreciación de este vicio requiere, no ya la simple confrontación con la regla de derecho, de los elementos objetivos del acto, como en la infracción del Ordenamiento Jurídico, sino la investigación de las intenciones subjetivas del agente público, para determinar si existe coincidencia entre el fin contemplado por la Ley y perseguido con la actuación administrativa, que habrá de ser puesto de relieve por esa indagación de los móviles psicológicos de su autor, de su adecuación al fin.”

SETENA.- INFRACCIÓ DE LA NORMATIVA COM A BÉ PÚBLIC I DEL PATRIMONI DELS ENS LOCALS:

En darrer lloc, observem com la proposta de modificació de l'ordenança vulnera la legalitat vigent en referència a la naturalesa jurídica de les fonts públiques. En aquest sentit, el patrimoni de les administracions públiques es classifica en béns de domini públic (demanials) i béns patrimonials. La Llei 33/2003, de 3 de novembre, del Patrimoni de les Administracions Públiques (LPAP), defineix a l'article 5.1 els béns de domini públic com aquells de titularitat pública afectats a l'ús general o al servei públic.

Per tant, la legislació i la doctrina de règim local són clares pel que fa a la classificació de les fonts. Les fonts públiques són béns d'ús general.

El Decret 336/1988, pel qual s'aprova el Reglament de Patrimoni dels Ens Locals, defineix els “béns d'ús general o públic” com aquells destinats a ser utilitzats directament pels particulars, i n'enumera, entre d'altres: carreteres, camins, places, carrers, passeigs, parcs, **aigües de fonts** i estanys, ponts i altres obres públiques d'aprofitament o utilització general.

Per tant, el fet que una font pública sigui un bé d'ús general té conseqüències jurídiques directes. El règim d'utilització que li correspon és l'ús comú.

L'article 86.1 de la LPAP estableix que l'ús comú dels béns de domini públic es pot exercir lliurement, sense més limitacions que les derivades de la seva naturalesa, dels actes d'afectació o desafectació i de les disposicions aplicables.

La implicació directa, és una presumpció a favor de la llibertat d'ús d'aquests béns per part de la ciutadania. La proposta de modificació de l'ordenança desconeix aquesta presumpció de llibertat.

Així, l'única limitació a aquest ús lliure és la "naturalesa" del bé. Des d'un punt de vista social, històric i jurídic, la "font del poble" té com a finalitat proveir aigua potable per al consum humà, cosa que inclou necessàriament el seu transport per al consum domèstic.

En conseqüència, l'ús de recipients (ampolles, garrapes o altres) és inherent a la naturalesa i al destí de la font. La proposta de modificació de l'ordenança en prohibir l'ús de "garrapes" i "estris de qualsevol mena", incideix directament contra aquesta naturalesa inherent i pretén modificar-la, de forma contrària a la legalitat, a través d'una ordenança de convivència.

Per tot el que s'ha exposat,

SOL·LICITA: Que tenint per presentades aquestes al·legacions, s'admetin, i en estimació de les mateixes s'acordi deixar sense cap valor ni efecte la reforma en relació a l'article 14.5 de l'ordenança de convivència ciutadana i ús de la via pública aprovada per acord de data 17 de novembre de 2025.

A XXXXXXXX, ...de gener de 2026.

Signat.- .....